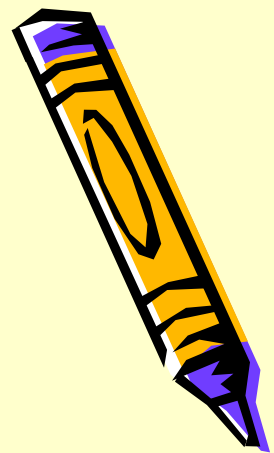
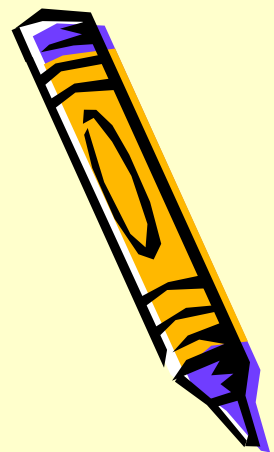

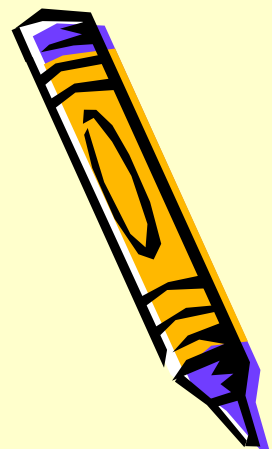
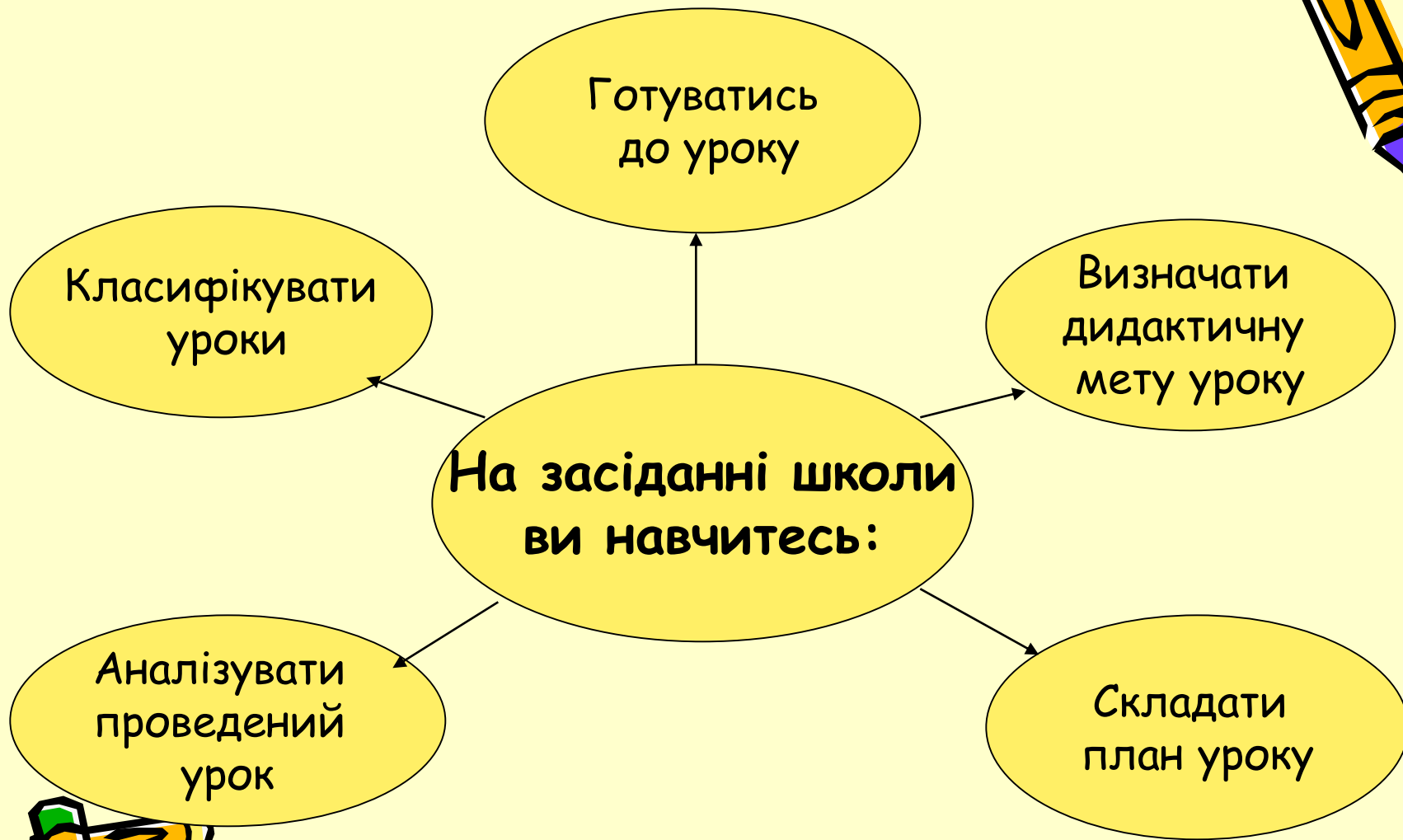
Вимоги до уроку професійно-теоретичної підготовки

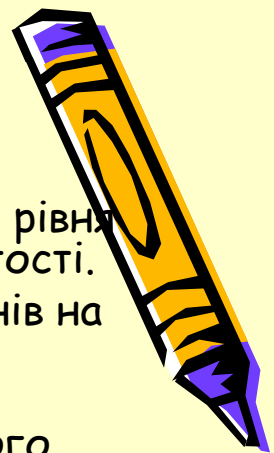
*„До хорошого уроку ви
готувалися усе життя”*

В.О.Сухомлинський.

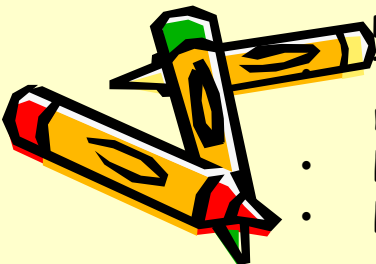

Вимоги до уроку:

- Урок спрямований на високі кінцеві результати: підвищення рівня якості й ефективності навчання, всебічний розвиток особистості.
- Урок будується як цілісна система взаємодії викладача і учнів на основі педагогіки співробітництва.
- Урок будується на основі: програмних вимог, урахування можливостей учнів, урахування можливостей викладача, його творчого потенціалу.
- На уроці комплексно розв'язуються завдання освіти, виховання і розвитку.
- Урок має раціональну структуру.
- Зміст навчального матеріалу відповідає основним принципам дидактики (науковість, зв'язок із життям, системність, наступність тощо).
- Застосовуються різноманітні форми і методи проведення уроку.
- Забезпечуються міжпредметні зв'язки.
- Викладач розвиває навчальну, пізнавальну діяльність учнів і керує нею, здійснюючи стимулювання, організацію, контроль, оцінювання діяльності, формує навички самоконтролю.
- Для проведення уроку необхідні умови: матеріальні, морально-психологічні, гігієнічні, естетичні.
- Урок проводиться за планом - творчим робочим документом викладача.
- Проводячи урок за планом, викладач повинен бути готовий переструктурувати його в разі потреби.
- Висока результативність уроку.
- Викладач завжди самоаналізує проведення і результати уроку.

Як готуватись до уроку?

1. Проаналізувати результати попереднього уроку для виявлення та усунення причин недоліків і внесення змін у наступний урок.
2. Розробити план уроку.
 - сформулювати тему;
 - визначити мету уроку;
 - підібрати конкретний матеріал до теми;
 - визначити структуру уроку;
 - визначити методику проведення кожного структурного елементу уроку;
3. Підготувати дидактичні засоби і матеріали та визначити їх місце та роль у використанні на уроці.
4. Підібрати вправи та завдання для самостійної роботи учнів на уроці та домашнього завдання.
5. Визначити форми контролю й оцінки знань, навичок і вмінь учнів.

Типи і види уроків професійно-теоретичної підготовки

вивчення
нового
матеріалу

Розповідь
лекція
бесіда
кіно
екскурсія

закріплення і
удосконалення нових
З,У,Н

лабораторно-практичні
заняття
самостійна робота
вправи
семінар
бесіда
дискусія

узагальнення і
система
тизація нових
З,У,Н

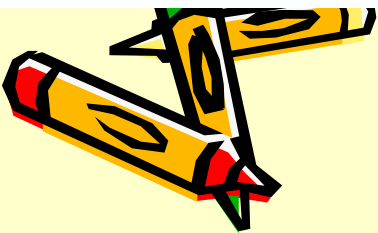
ділова гра
конкурс
конференція
аналіз конкретних
ситуацій

контрольно-
перевірочний

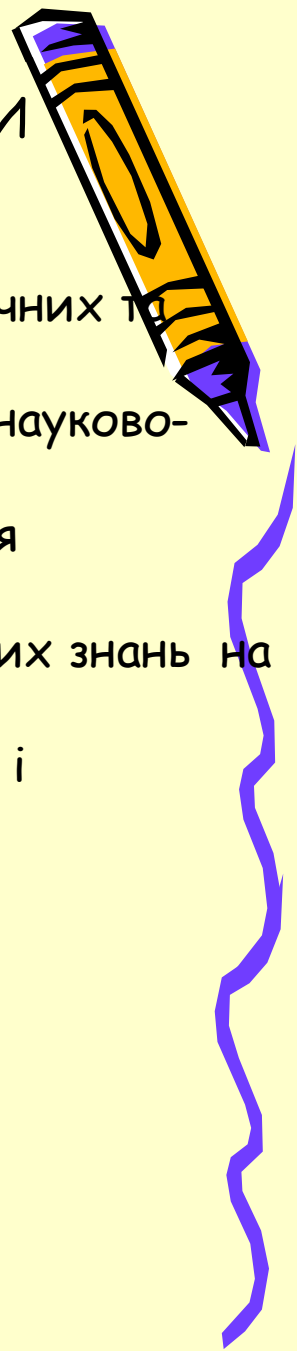
контрольна робота
опитування
тематичне тестування
залік
іспит
анкетування
конкурс
ділова гра

Комбі-
нова-
ний

використовуються
елементи деяких
попередніх видів уроку

ЗРАЗКИ ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ УРОКУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

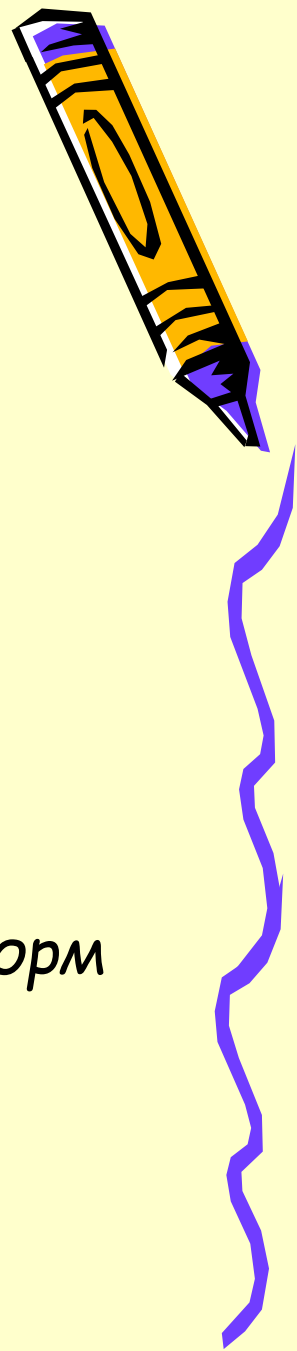
Навчальна мета передбачає:

- засвоєння міцного та усвідомленого обсягу загальнотехнічних та спеціальних знань, умінь і навичок за обраним фахом;
- оволодіння культурою розумової діяльності, формування науково-обґрунтованого світогляду;
- формування знань, умінь і навичок планування і здійснення теоретичного процесу навчання;
- формування вмій і навичок щодо застосування теоретичних знань на практиці;
- формування готовності до оволодіння сучасною технікою і технологією виробництва.

Приклад:

- *добитись розуміння ...*
- *підвести до висновку ...*
- *сформулювати знання ...*
- *навчити ...*
- *закріпити ...*

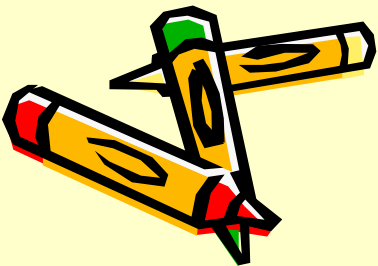

Виховна мета спрямована на виховання:

- культури навчального процесу;
- поваги до праці, обраної професії;
- моральних якостей учнів як особистостей;
- дисципліни, сумлінності, відповідальності, ініціативи

Приклади:

- *переконати учнів в необхідності ...*
- *створити умови для чуттєвого розуміння...*
- *виховання свідомого дотримання етичних норм поведінки*

Розвиваюча (формування в учнів уміння вчитися),
які операції і прийоми розумової діяльності
учнів розвиваються на уроці :

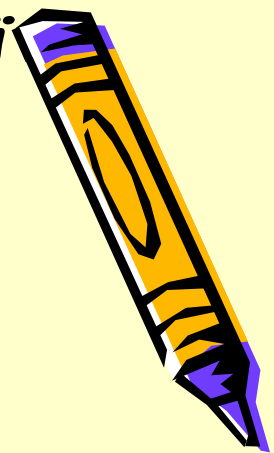

Приклади:

- *формування в учнів уміння самостійно ставити завдання;*
- *навчання учнів самоконтролю та адекватної самооцінки;*
- *формувати в учнів уміння свідомого вибору власних мотивів в навчальній роботі;*
- *розвиток пізнавальної самостійності;*
- *уваги, спостережливості;*
- *критичного, аналітичного та логічного мислення;*
- *вмінь та навичок до контролю та планування своєї діяльності.*

Схема плану уроку професійно-теоретичної підготовки

Тема програми _____

Тема уроку _____

Мета уроку:

- а) навчальна - які професійні З, У, Н формуються, закріплюються і розвиваються на уроці;
- б) розвиваюча - які операції і прийоми розумової діяльності учнів розвиваються на уроці;
- в) виховна - які якості особистості учнів формуються і розвиваються на уроці.

Тип уроку _____ Вид уроку _____

Дидактичне забезпечення (за допомогою якого здійснюється процес навчання) _____

Матеріально-технічне забезпечення (за допомогою якого всі учні здійснюють свою практичну діяльність) _____

Міжпредметні зв'язки _____

Перелік практичних завдань _____

Список основної і додаткової літератури _____

Вимоги до знань та умінь _____

*Методична мета - вказується тільки при проведенні відкритих уроків.

Хід уроку

1. Організаційна частина:

- перевірка наявності учнів;
- перевірка готовності учнів до уроку.

2. Актуалізація знань:

- повідомлення теми програми і уроку;
- цільова установка уроку;
- перевірка опорних З,У,Н учнів, необхідних для проведення наступних структурних елементів уроку;
- пояснення характеру і послідовності роботи учнів на уроці.

3. Формування нових знань:

- повідомлення нової навчальної інформації;
- показ нових прийомів розумової і практичної діяльності;
- повідомлення про передовий досвід за темою уроку;
- опитування учнів з метою перевірки засвоєння ними нової інформації;
- відповідь викладача на запитання учнів.

4. Закріплення нового матеріалу:

- видання завдань для самостійної роботи;
- пояснення послідовності їх виконання;
- перевірка правильності виконання учнями вправ;
- перевірка З,У,Н учнів при користуванні ТЗН;
- надання допомоги учням;
- перевірка організації робочих місць та правил додержання учнями ТБ (при виконанні ЛПЗ).

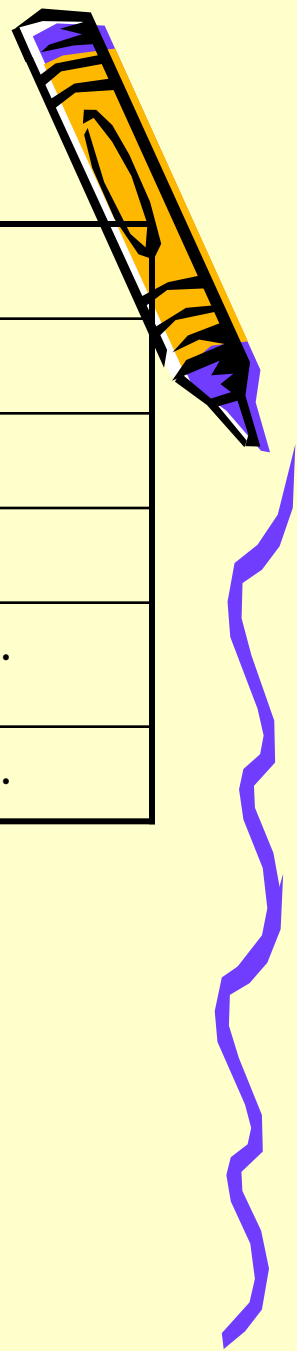
5. Підведення підсумків:

- аналіз діяльності учнів у процесі всього уроку;
- аналіз причин помилок, зроблених учнями на уроці, та засобів їх усунення;
- повідомлення та обґрунтування оцінок;
- видача домашнього завдання.

Хід уроку

(структура підбирається залежно від типу уроку)

Тип уроку	Дидактична структура
Комбінований	О.Ч. А.З. Ф.Н.З. З.Н.З. П.П.
Формування нових знань	О.Ч. А.З. Ф.Н.З. П.П.
Закріпленні і удосконалення	О.Ч. А.З. З.Н.З. П.П.
Систематизація і узагальнення	О.Ч. А.З. П.П.
Контрольно-перевірочний	О.Ч. А.З. П.П.

О.Ч. - організаційна частина

А.З. - актуалізація знань

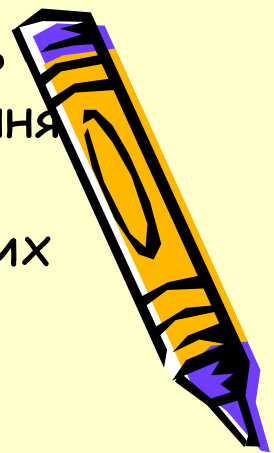
Ф.Н.З. - формування нових знань

З.Н.З. - закріплення нового матеріалу

П.П. - підведення підсумків

Елементи уроку зумовлюються завданнями, які належить вирішувати на уроках певного типу, для успішного досягнення певних дидактичних цілей. Тому кожний тип уроку має властиву тільки йому структуру, яку створює набір конкретних елементів:

1. Організаційна частина. До неї належать привітання, перевірка підготовленості учнів до уроку, виявлення відсутніх, повідомлення плану роботи. Мета її — мобілізувати учнів до майбутньої діяльності, активізувати їх увагу, створити робочу атмосферу на уроці.

2. Мотивація навчальної діяльності.

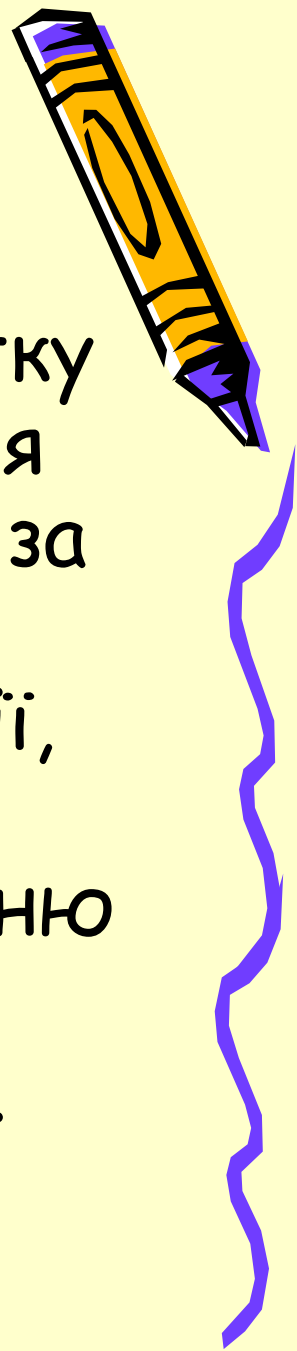
Передбачає формування в учнів потреби вивчення конкретного навчального матеріалу. Містить повідомлення теми, мети та завдань уроку. Виникненню мотивів для навчання сприяє чітке усвідомлення його мети — кінцевого, запланованого результату спільної діяльності викладача й учнів.

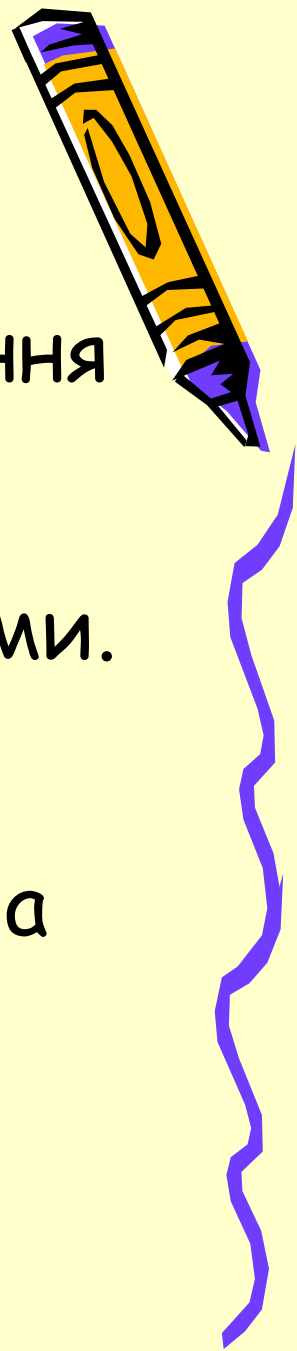
3. Перевірка знань учнів. Означає перевірку домашнього завдання, яку проводять різними методами контролю залежно від поставленої мети: усна перевірка (опитування), вибіркова письмова перевірка за допомогою карток-завдань.

4. Стимулювання навчальної діяльності. Необхідне для розвитку в учнів зацікавленості до вивчення нової теми. Може здійснюватися за допомогою введення додаткової (вторинної) навчальної інформації, після чого буде викладатись основна, а також завдяки створенню викладачем проблемних, імітаційних або ігрових ситуацій.

5. Актуалізація опорних знань.

Покликана забезпечити узгодження між викладеною викладачем інформацією та сприйняттям, засвоєнням, осмисленням її учнями. Щоб пояснення було зрозумілим, учням необхідно нагадати попередній вивчений матеріал, на базі якого засвоюватимуться нові знання.

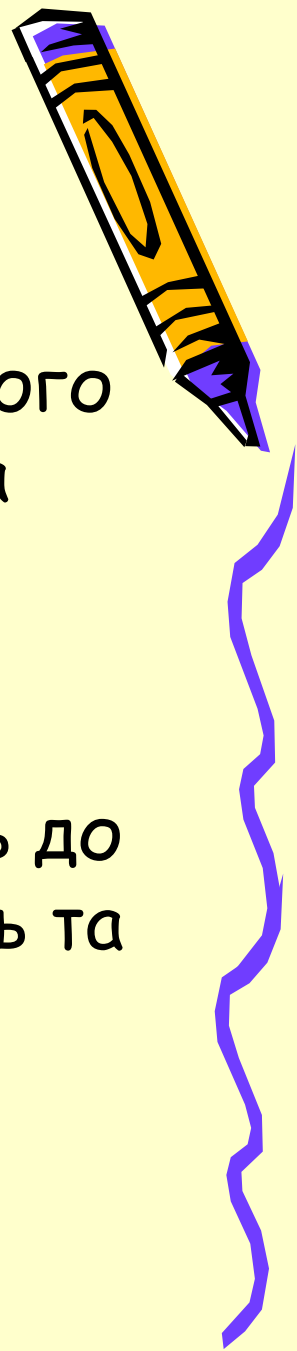
6. Пояснення нового матеріалу. Полягає не тільки у викладанні, а й у керуванні процесом засвоєння учнями нових знань. Для успішного засвоєння учнями нових знань викладачеві необхідно подбати про їх сприймання, розуміння, закріплення і застосування. Бажано, щоб під час пояснення нового матеріалу між учнями і викладачем існував зворотний зв'язок для з'ясування незрозумілих моментів.

7. Діагностика правильності засвоєння учнями знань. Допомагає викладачеві, учням з'ясувати причину нерозуміння певного елемента змісту, невміння чи помилковості виконання інтелектуальної або практичної дії. Вона може бути здійснена за допомогою серії оперативних короточасних контрольних робіт (письмових, графічних, практичних), усних фронтальних опитувань. За допомогою комп'ютерної техніки діагностика може бути здійснена особливо оперативно. Результати її відкривають для викладача чітку картину диференційованості учнів за рівнем засвоєння навчального матеріалу.

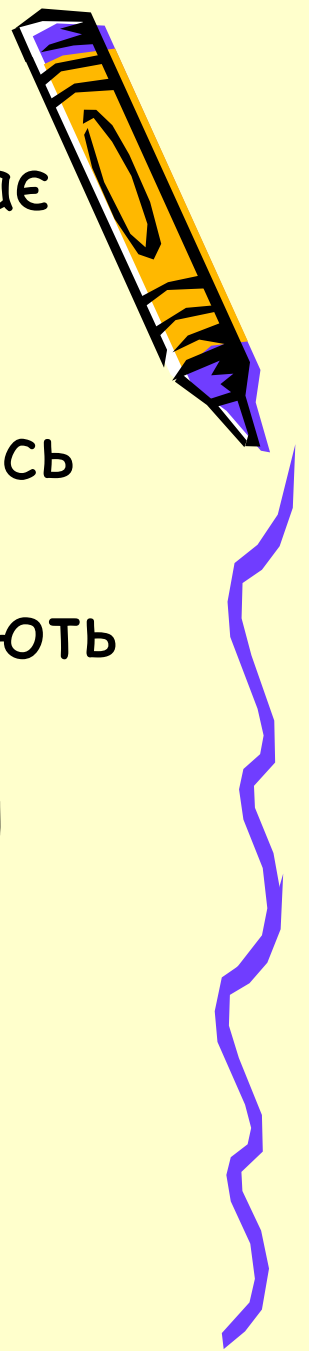

8. Закріплення нового матеріалу.

Здійснюється за допомогою вибіркового фронтального опитування учнів або за допомогою невеликої самостійної роботи. Для цього викладач повинен підібрати питання, завдання, які сприятимуть приєднанню нових знань до системи засвоєних раніше знань, умінь та навичок.

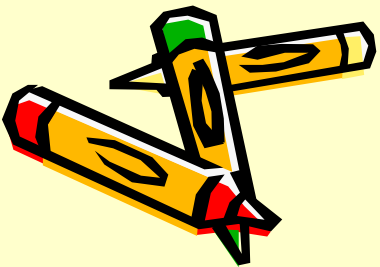
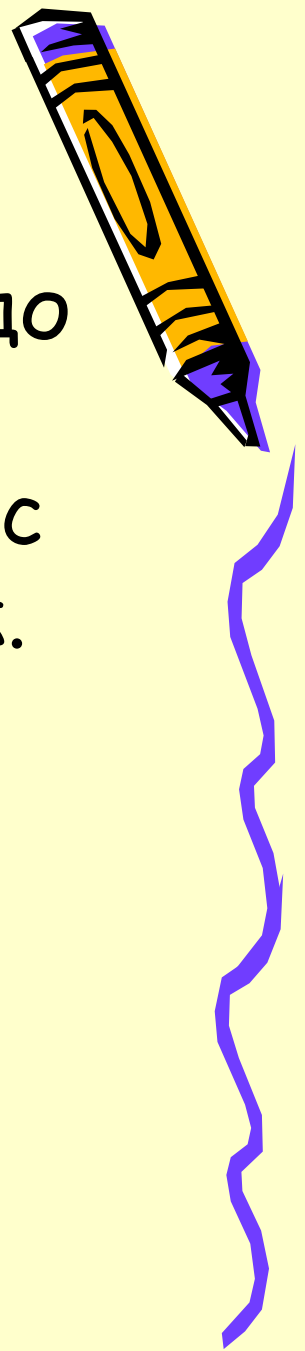

9. Підбиття підсумків уроку. Передбачає коротке повідомлення про виконання запланованої мети, завдань уроку. Викладач аналізує, що нового дізнались учні на занятті, якими знаннями та вміннями оволоділи, яке значення мають ці знання для наступного вивчення предмета. У підсумках уроку має бути відображено позитивні та негативні аспекти діяльності групи та окремих учнів, оцінено їх роботу.

10. Повідомлення домашнього завдання. Містить пояснення щодо змісту завдання, методики його виконання, передбачає його запис на дошці, а учнями — в щоденник.

Зверніть увагу!

- Тип уроку визначає особливості його структури (наявність, послідовність і взаємозв'язок елементів). Одні уроки охоплюють усі елементи структури, інші — тільки деякі.

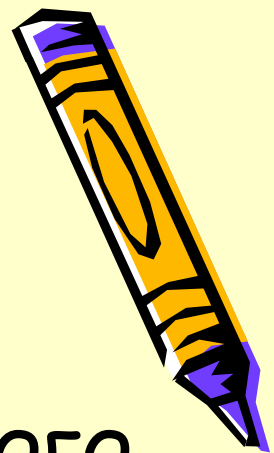

Схема плану уроку ЛТЗ

Тема програми: _____

Тема уроку: _____

Мета уроку: _____

Навчальна: закріплення, розширення і удосконалення знань учнів в процесі застосування їх в практичній діяльності, формування в учнів умінь та навичок відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики /закріпити знання, сформувані умінь та навички/.

Розвиваюча: які операції і прийоми розумової діяльності розвиваються в учнів на уроці /логічне мислення, творчий підхід, швидкість реакції, аналітичність, критичність, вміння планувати і організовувати свою діяльність, уважність/.

Виховна: які риси особистості виховуються в учнів /любов, бережливість, охайність, самостійність/.

Тип уроку: _____

Вид уроку: _____

Метод проведення уроку: _____

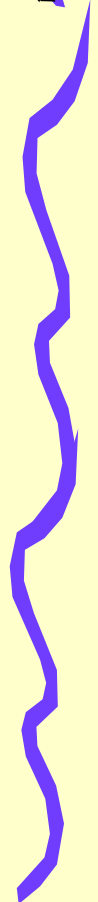
Матеріально-технічне забезпечення уроку /прилади, обладнання, інструменти, пристрої, матеріали, сировина/: _____

Дидактичне забезпечення уроку: _____

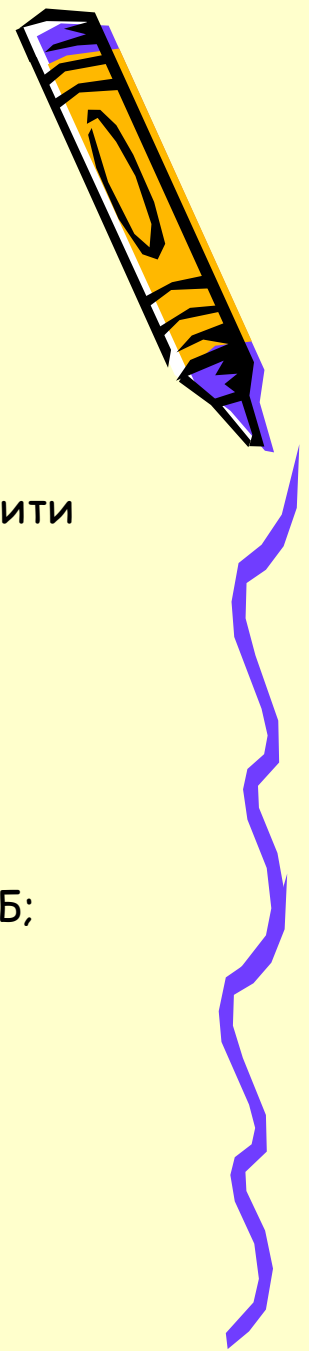
Міжпредметні зв'язки /предмет, назва теми/: _____

Список основної і додаткової літератури _____

Вимоги до знань та умінь _____

ХІД УРОКУ

- I. ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТИНА.
- I. Прийняти рапорт чергового;
- 2. Перевірити готовність учнів до уроку;
- 3. Виконати запис в журналі.
- II. ВСТУПНИЙ ІНСТРУКТАЖ /ВСТУПНА ЧАСТИНА/
 - 2.1. Повідомити тему та мету уроку.
 - 2.2. Актуалізація знань учнів.
 - /відповіді на поставлені запитання, які дають можливість виявити теоретичні знання учнів, їх підготовленість до ЛПЗ/.
 - 2.3. Ознайомити з порядком виконання роботи.
 - 2.4 Ознайомити з інструкційною-технологічною карткою.
- III. ПОТОЧНИЙ ІНСТРУКТАЖ /практична частина/
 - 3.1. Самостійна робота учнів.
 - 3.1.1. Цільові обходи робочих місць учнів:
 - - простежити за своєчасним початком роботи учнів;
 - - правильною організацією робочих місць і додержанням ТБ;
 - - перевірити правильність виконання трудових прийомів;
 - - індивідуальна робота з учнями.
- IV. ЗАКЛЮЧНИЙ ІНСТРУКТАЖ /заключна частина/
 - 4.1. Зробити аналіз виконання роботи і допущених помилок.
 - 4.2. Виставити оцінки.
 - 4.3. Домашнє завдання.

- **Методи навчання** – способи роботи викладача (майстра в/н) і учнів, за допомогою яких досягається міцне оволодіння знаннями, уміннями та навичками, формується їх світогляд, розвиваються пізнавальні і творчі здібності.

Методи навчання здійснюються через різні прийоми.

- *Прийом* – окрема визначена дія, складова процесу здійснення будь-якого методу навчання.

Можна виділити основні групи методів навчання:

I. По джерелам інформації (виду, способу передачі і сприйняття навчальної інформації):

- *словесні* (розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, робота з книгою, друкованим джерелом інформації і т.д.);

Основа - слово;

- *наочні* (демонстрація, ілюстрація, спостереження);

Основа - образ;

- *практичні* - індуктивний, дедуктивний (вправи, лабораторно-практичні роботи, трудові прийоми, дослідження, самостійна практична робота, рішення виробничих і технічних задач);

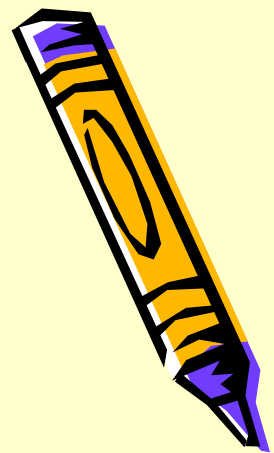
Основа - практичні дії.

II. По характеру пізнавальної діяльності учнів:

- *Репродуктивні* - викладач передає, а учні засвоюють і відтворюють, застосовують знання і уміння в готовому виді (пояснювально-ілюстративний і репродуктивний методи).
- *продуктивні* (проблемні, пошукові) - учні засвоюють знання і уміння в результаті самостійної пізнавальної діяльності, якою керує викладач (проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький методи).

План самоаналізу уроку вчителем

Варіант I.

1. Чи вдалося утримати всі види діяльності в межах оголошеної теми уроку?
2. Чи правильно визначено мету і завдання уроку, чи враховані особливості групи?
3. Чи вдалося обраними засобами сформувати мотивацію навчальної діяльності на даному уроці і дати їй цільовий напрямок?
4. Наскільки оптимальними для реалізації мети уроку виявилися обрані форми, методи, засоби організації навчальної діяльності?
5. Чи оптимально розподілено час на уроці?
6. Чи вдалося правильно визначити завдання, місце і форми засобів контролю? Яка його ефективність? Чи мала місце мотивація оцінок?
7. Чи вдалося правильно побудувати усне мовлення (виправлення мовленнєвих помилок, наявність логічних акцентів, пауз, виразність висловлювань)?
8. Правильність організації роботи з домашнім завданням: його добір, характер, системи пояснень і оцінки. Місце домашнього завдання в реалізації мети уроку.
9. Ступінь досягнення мети уроку.

Варіант II.

- Яке місце даного уроку в темі, розділі, курсі? Як він пов'язаний з попередніми? В чому специфіка цього уроку? Який його тип?
 - Дайте характеристику реальних навчальних можливостей учнів даної групи. Які особливості були враховані при плануванні уроку?
 - Які завдання розв'язувалися на уроці: навчальні, виховні, розвиваючі? Чи був забезпечений їх комплекс, взаємозв'язок? Які завдання були головними, стержневими?
 - Чому вибрана структура уроку була раціональна для розв'язання цих завдань? Чи раціонально розподілено час на всі етапи уроку?
 - На чому (на яких поняттях, положеннях, фактах) акцентувалась увага і чому виділено головне, суттєве?
 - Чи здійснювався диференційований підхід до учнів?
 - Яке поєднання методів навчання використано на уроці? Обґрунтуйте ефективність їх вибору.
 - Як було організовано контроль за рівнем навчальних досягнень учнів на уроці?
 - Які засоби навчання використовувалися на уроці? Як використовувався навчальний кабінет?
 - За рахунок чого на уроці забезпечувалась висока активність учнів?
 - Які засоби підтримання хорошої психологічної атмосфери спілкування на уроці? Як було реалізовано виховний вплив особи викладача?
 - Як і за рахунок чого забезпечувалось на уроці (і в домашній роботі) раціональне використання часу, попередження перевантаження учнів?
 - Як були продумані запасні методичні „ходи” на випадок непередбаченої ситуації?
- Чи вдалося повністю реалізувати всі поставлені завдання? Якщо не вдалося, то які і чому? Коли викладач планує виконати нереалізоване?

